

KESKKONNAMINISTEERIUM

Prügiladirektiivi 1999/31/EÜ muudatused

Kristel Murumaa

Keskkonnaministeerium

Keskkonnakorralduse osakonna peaspetsialist

07.11.2018

Üldine eesmärk

Artiklisse 1 lisatakse viide ringmajandusele:

1. Selleks et **toetada liidu üleminekut ringmajandusele** ning täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ (*), eelkõige selle artiklite 4 ja 12 nõudeid, on käesoleva direktiivi eesmärk **tagada jäätmete prügilas ladestamise järkjärguline vähendamine**, eelkõige jäätmete osas, mis sobivad ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks, näha jäätmeid ja prügilaid käsitlevate rangete tehniliste ja käitamise nõuete abil ette meetmed, menetlused ja juhised, mis võimaldavad vältida või võimaluste piires vähendada kogu prügila elutsükli jooksul jäätmete ladestamisest tuleneda võivat kahjulikku mõju keskkonnale, eelkõige pinnavee, põhjavee ja pinnase reostust ning õhu saastamist, ning maailma keskkonnale üldiselt, sealhulgas kasvuhooneefekti, ning kõiki sellest mõjust tulenevaid ohtusid inimese tervisele.

Mõisted

Artiklis 2 jäetakse osa mõisteid välja ja lisatakse:

a) kohaldatakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 3 sätestatud mõisteid „jätmed“, „ohtlikud jätmed“, „tavajätmed“, „olmejätmed“, „jätmetekitaja“, „jätmevaldaja“, „jätmekäitlus“, „liigiti kogumine“, „taaskasutamine“, „korduskasutamiseks ettevalmistamine“, „ringlussevõtt“ ja „kõrvaldamine“.

Mõisted

Artikkel 2

r) *isoleeritud asula* – asustusüksus,

- kus on kuni 500 elanikku valla või asula kohta ja kuni viis elanikku ruutkilomeetril ja
- mis asub vähemalt 50 km kaugusel lähimast linnastust, kus on vähemalt 250 elanikku ruutkilomeetril või millele ligipääs teed mööda on suurema osa aastast raskendatud karmide ilmastikutingimuste tõttu.

Liikmesriigid võivad asutamislepingu artikli 349 tähenduses äärepoolseimates piirkondades otsustada kohaldada järgmist määratlust:

„isoleeritud asula” – asula,

- kus on kuni 2 000 elanikku asula kohta ja kuni viis elanikku ruutkilomeetril või rohkem kui 2 000, kuid vähem kui 5 000 elanikku asula kohta ja kuni viis elanikku ruutkilomeetril ning kus ei teki üle 3 000 tonni jäätmeid aastas, ning
- mille kaugus lähimast linnastust, kus on vähemalt 250 elanikku ruutkilomeetril on vähemalt 100 km ja millele ligipääs teed mööda puudub.

Reguleerimisala

Artikkel 3

2. Ilma et see piiraks kehtivate ühenduse õigusaktide kohaldamist, jäetakse käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja:

...

~~— saastumata pinnase ladestamine või maavarade geoloogiliste uuringute, kaevandamise, töötlemise ja ladustamise või karjääriviisilisel kaevandamisel tekkivate püsijäätmete ladestamine.~~

3. Maismaal tegutsevatest kaevandustööstustest pärit jäätmete käitlemine, see tähendab selliste jäätmete käitlemine, mis tekivad maavarade uuringute, kaevandamise (sealhulgas ettevalmistav etapp), rikastamise ja ladustamise käigus ning karjääride töö tulemusel, jäetakse käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja, kui see kuulub teiste liidu õigusaktide kohaldamisalasse.

Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

3. Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et prügilasse ei võeta vastu järgmisi jäätmeid:

...

f) jäätmed, mis on direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõike 1 ja artikli 22 kohaselt kogutud liigiti korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks, välja arvatud jäätmed, mis tekivad liigiti kogutud jäätmete edasise töötlemise toimingute käigus ja mille puhul prügilasse ladestamine annab nimetatud direktiivi artikli 4 kohaselt parima keskkonnaalase tulemuse.

Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

3a. Liikmesriigid püüavad tagada, et alates 2030. aastast ei võeta prügilasse vastu ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivaid jäätmeid, eelkõige olmejäätmeid, välja arvatud jäätmed, mille puhul prügilas ladestamine annab direktiivi 2008/98/EÜ artikli 4 kohaselt parima keskkonnaalase tulemuse.

Liikmesriigid lisavad teabe käesoleva lõike kohaselt võetud meetmete kohta jäätmekavadesse, millele on osutatud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 28, või muudesse strateegilistesse dokumentidesse, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi.

Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et aastaks 2035 vähendatakse prügilas ladestatavate olmejäätmete kogust vähemalt 10 %-ni tekitatud olmejäätmete üldkogusest (massi järgi).
6. Liikmesriik võib käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud sihtkoguse saavutamise tähtaja kuni viis aastat edasi lükata, tingimusel et kõnealune liikmesriik
  - a) ladestas OECD ja Eurostati ühisele küsimustikule antud vastuste kohaselt 2013. aastal prügilas rohkem kui 60 % oma tekitatud olmejäätmetest ning
  - b) annab komisjonile hiljemalt 24 kuud enne käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud tähtaja möödumist teada, et ta kavatses vastava tähtaja edasi lükata, ja esitab kooskõlas käesoleva direktiivi IV lisaga rakenduskava. See kava võidakse ühendada direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõike 3 punkti b kohaselt esitatava rakenduskavaga.

Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

- Komisjon võib kava muutmist nõuda kolme kuu jooksul alates kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik esitab muudetud kava kolme kuu jooksul pärast komisjoni taotluse saamist.
- Tähtaja edasilükkamise korral võtab liikmesriik vajalikud meetmed, et vähendada aastaks 2035 prügilasse ladestatavate olmejäätmete kogust vähemalt 25 %-ni tekitatud olmejäätmete üldkogusest (arvestatuna kaalust).
- Komisjon vaatab sihtkoguse hiljemalt 31. detsembriks 2024 läbi. Kaalub kehtestada jäätmete ladestamise kvantitatiivse sihtkoguse inimese kohta ja kehtestada piirangud muude tavajäätmete (v.a olmejäätmed) prügilasse ladestamisele.

Sihtkoguste saavutamise arvutamise kord

Artikkel 5a

1. Selleks et arvutada, kas artikli 5 lõigetes 5 ja 6 sätestatud sihtkogused on saavutatud:

- a) arvutatakse vastaval kalendriaastal tekitatud ja prügilasse ladestamiseks suunatud olmejäätmete mass;
- b) arvatakse prügilasse ladestatava jäätmetena märgitud olmejäätmete massi hulka selliste jäätmete mass, mis on tekkinud olmejäätmete ringlussevõtule või muule taaskasutamisele eelneva töötlemise toimingute tagajärjel, näiteks sortimise või mehaanilise biotöötluste käigus, ning mis seejärel ladestatakse prügilasse;
- c) märgitakse prügilasse ladestatud jäätmetena nende olmejäätmete mass, mis lähevad kõrvaldamisele põletamise teel, ja nende jäätmete mass, mis on tekkinud olmejäätmete biolaguneva osa stabiliseerimise toimingute tagajärjel ning mis seejärel prügilasse ladestatakse;
- d) ei arvata prügilasse ladestatud jäätmetena märgitud olmejäätmete massi hulka olmejäätmete ringlussevõtu või muude taaskasutamise toimingute käigus tekkinud jäätmete massi, mis on seejärel prügilasse ladestatud.

Sihtkoguste saavutamise arvutamise kord

Artikkel 5a

2. Liikmesriigid kehtestavad olmejätmete kvaliteedi kontrollimiseks ja jälgimiseks tõhusa süsteemi, et tagada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmine. Liikmesriigid võivad selleks kasutada süsteemi, mis on kehtestatud kooskõlas direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11a lõikega 3.

3. Kui olmejätmed saadetakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1013/2006 (*) teise liikmesriiki või eksporditakse liidust prügilasse ladestamise eesmärgil, arvestatakse see lõike 1 kohaselt selle liikmesriigi prügilasse ladestatud jäätmete koguse hulka, kus kõnealused jätmed koguti.

4. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised rakendamistingimused, võtab komisjon hiljemalt 31. märtsiks 2019 vastu rakendusakti, millega kehtestatakse andmete arvutamise, kontrollimise ja esitamise kord. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Varajase hoiatamise aruanne

Artikkel 5b

1. Komisjon koostab koostöös Euroopa Keskkonnaametiga eduaruande artikli 5 lõigetes 5 ja 6 sätestatud sihtkoguste saavutamise kohta hiljemalt kolm aastat enne iga tähtaega, mis on nimetatud lõigetes ette nähtud.

2. Lõikes 1 osutatud aruanded sisaldavad järgmist:

- a) hinnang liikmesriikide kaupa selle kohta, kui kaugele on jõutud sihtkoguste saavutamisel;
- b) nende liikmesriikide loetelu, kelle puhul on oht, et neid sihtkoguseid ei saavutata vastava tähtaja jooksul, koos asjakohaste soovitustega asjaomasele liikmesriigile;
- c) näited headest tavadest, mida kasutatakse kogu liidus ja millest võib olla abi sihtkoguste saavutamisel.

Teabe ja heade tavade vahetamine

Artikkel 5b

Komisjon korraldab käesoleva direktiivi nõuete praktilist rakendamist käsitleva teabe ja heade tavade korrapärase vahetamise liikmesriikide, sealhulgas kohasel juhul piirkondlike ja kohalike omavalitsusasutuste vahel.

Jäätmed, mis tuleb eri liiki prügilatesse vastu võtta

Artikkel 6

Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et:

- a) prügilasse ladestatakse ainult töödeldud jäätmed. Käesolevat sätet ei või kohaldada püsijäätmete suhtes, mille töötlemine ei ole tehniliselt teostatav, ega muude jäätmete suhtes, mille töötlemine ei aita kaasa käesoleva direktiivi artiklis 1 sätestatud eesmärkide täitmisele jäätmete koguse või inimeste tervisele või keskkonnale tekkivate ohtude vähendamisega.

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva punkti kohaselt võetud meetmed ei kahjusta direktiivi 2008/98/EÜ eesmärkide saavutamist, eelkõige neid, mis käsitlevad jäätmehierarhiat ning korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu suurendamist, nagu on sätestatud nimetatud direktiivi artiklis 11.

Aruandlus

Artikkel 15

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga kalendriaasta kohta artikli 5 lõigete 2, 5 ja 6 rakendamise andmed.

Nad esitavad need andmed elektrooniliselt 18 kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Andmed tuleb esitada vormis, mille komisjon on kehtestanud vastavalt käesoleva artikli lõikele 5.

Esimene aruandlusperiood artikli 5 lõigete 5 ja 6 rakendamise kohta algab esimesel täispikal kalendriaastal pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega kehtestatakse andmete esitamise vorm vastavalt käesoleva artikli lõikele 5, ning see hõlmab kõnealuse aruandlusperioodi andmeid.

2. Liikmesriigid esitavad artikli 5 lõike 2 rakendamise andmeid kuni 1. jaanuarini 2025.

3. Käesoleva artikli kohaselt liikmesriikide esitatud andmetele lisatakse kvaliteedikontrolli aruanne.

Aruandlus

Artikkel 15

4. Komisjon vaatab käesoleva artikli kohaselt esitatud andmed üle ja avaldab aruande selle ülevaatuse tulemuste kohta. Aruandes hinnatakse liikmesriigi andmekogumise korraldust, andmeallikaid ja metoodikat, samuti andmete täielikkust, usaldusväärsust, ajakohasust ja järjepidevust. Hinnang võib sisaldada konkreetsed soovitusi olukorra parandamiseks. Aruanne koostatakse pärast seda, kui liikmesriigid on esimest korda andmeid esitanud, ja seejärel iga nelja aasta järel.
5. Komisjon võtab hiljemalt 31. märtsiks 2019 vastu rakendusakti, millega kehtestatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud andmete esitamise vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Lisatakse artiklid 15a, 15b ja 15c

Artikkel 15a - Ringmajandusele ülemineku toetamise vahendid

Et aidata saavutada käesolevas direktiivis sätestatud eesmärke, kasutavad liikmesriigid jäätmehierarhia kohaldamise stimuleerimiseks majandushoobasid ja muid meetmeid. Sellisteks vahenditeks ja meetmeteks võivad olla direktiivi 2008/98/EÜ IVa lisas nimetatud või muud asjakohased vahendid ja meetmed.

Artikkel 15b - Prügilate filtratsioonimooduli kindlaksmääramine

Komisjon võtab vastu rakendusakti, et sätestada meetod, mida tuleb kasutada prügilate filtratsioonimooduli kindlaksmääramiseks välitingimustes ja kogu prügila ulatuses. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 15c - Jäätmeproovi võtmise liidu standard

Komisjon võtab vastu rakendusakti, et töötada välja jäätmeproovi võtmise standard. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Nimetatud rakendusakti vastuvõtmiseni võivad liikmesriigid kohaldada riiklikke standardeid ja menetlusi.

Lisad ja komiteemenetlus

Artikkel 16 - Lisade läbivaatamine

Komisjon vaatab lisad korrapäraselt läbi ja esitab vajaduse korral asjakohase seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 17 - Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2008/98/EÜ artikli 39 alusel loodud komitee. Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Kristel Murumaa
Kristel.Murumaa@envir.ee